

Vuosikertomus 2024

Vantaanjoen kalatalousalue

Sisältö:

1. Sääntömääräinen yleiskokous
2. Hallituksen kokoukset ja palkkiot
3. Toiminnanjohtajan työtunnit ja osallistuminen
4. Kirjanpito ja tilintarkastus
5. Määrärahat, hankevarat ja omistajakorvaukset
- 5.1 Määrärahojen ja hankevarojen käyttö
6. Jäsenyydet ja osallistuminen koulutustilaisuuksiin
7. Kalastuksen valvonta ja sen kehittäminen
8. Muu toiminta
9. Vatata hanke
10. Kalaleader tilanne
11. Kala istutukset aluella
12. Alueen talous

1 Yleiskokous

Sääntömääräinen yleiskokous pidettiin 29.4.2024 Linjalassa. Kokoukseen osallistui yhteensä 13 henkilöä. Ääniä oli yhteensä käytössä 7 kpl.

Kokouksessa esiteltiin ja hyväksyttiin vuoden 2023 vuosikertomus. Samoin esiteltiin ja hyväksyttiin vuoden 2023 tuloslaskelma, tase ja tilintarkastajien lausunto. Myönnettiin vastuuvapaus hallituksen jäsenille ja toimihenkilöille.

Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2024 toiminta- ja taloussuunnitelma. Päätettiin 2023 omistajakorvausten jaosta.

Hallituksen erovuoroisia jäseniä vuonna 2024 olivat Taavi Tonttila, Antti Jukkala ja Kari Stenholm. Hallitukseen ehdotettiin erovuoroisia jatkamaan. Päätettiin erovuoroisien jatkavan hallituksessa.

Vantaanjoen kalatalousalueen hallituksen kokoonpano kaudella 2024 oli:

Antti Jukkala (puheenjohtaja)
Marja Peltomäki (varapuheenjohtaja)
Taavi Tonttila
Kari Stenholm
Pertti Vuoristo
Juhani Kortelainen
Tapani Heikkilä
Janne Alanen
Eero Mattila

Kokouksessa valittiin kalatalousalueen tilintarkastus toimistoksi Digital audit company Oy.

2. Hallituksen kokoukset ja palkkiot

Hallitus kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä viisi kertaa. Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

Antti Jukkala	4
Marja Peltomäki	5
Kari Stenholm	4
Janne Alanen	1
Taavi Tonttila	3
Eero Mattila	4
Juhani Kortelainen	4
Tapani Heikkilä	4
Pertti Vuorosto	2

31 osallistumista oikeuttaa 1550 € palkkioihin, joista haettiin 1300 €. Lisäkuluina tulee palkkioiden sivukulut.

Kalatalousalueen toiminnanjohtajana toimi Niko Hytönen. Hallituksen puheenjohtajana toimi Antti Jukkala.

Kokoukset pidettiin Väinölässä. Tyypillisesti kokouksen kesto n. 4,5 tuntia.

Hallituksen jäsenille järjestettiin kerran ns. iltalypsy tilaisuus, jossa oli tarkoituksena vapaasti keskustella kalatalousalueen asioista.

Hallituksen jäsenet osallistuivat kiitettävällä tasolla erilaisiin koulutus tilaisuuksiin kauden 2024 aikana. Talkootyötä, etenkin Vatata hankkeessa suoritettiin hyvin puheenjohtajan toimesta.

3. Toiminnan johtajan työtunnit ja osallistuminen

Toiminnanjohtajan työtunteja kertyi kaudelle 2024 yht. 197 tuntia.

Lisäksi toiminnanjohtaja osallistui omalla ajallaan kalatalousaluepäiville, kalaterveys päiville, rannikon kalatalousaluepäiville, eri yhteistyötahojen vuosikokouksiin, vesien ja merenhoidon yhteistyöryhmään ja niiden kokouksiin, erilaisiin seminaareihin ja vesistökuunnostus tapahtumiin, sekä ammattikalastus messuille.

4. Kirjanpito ja tilintarkastus

Kauden 2024 kirjanpito tehtiin tilitoimisto tilipenningin toimesta. Tilintarkastus Digital audit company oy:n toimesta. Kirjanpito kustannuksia kertyi normaalia enemmän ns. vanhojen virheiden korjaamisesta.

5. Määrärahat, hankevarat ja omistajakorvaukset 2024

Haettiin 15000 € suuruista avustusta toiminnan kustannuksiin ELY-keskukselta. Avustusta myönnettiin 10755 €.

Haettiin avustusta toimihenkilöiden koulutukseen ja viestinnän kehittämiseen 5000 €. Avustusta myönnettiin haettu summa 5000 €.

Haettiin avustusta kalastuksen valvontaan 7500 € ja avustusta myönnettiin 7500 €. Haettiin avusta Salmijärven selvityshankkeelle 3000 € ja saatiin 3000 € avustusta.

Omistajakorvauksia kaudelle 2024 myönnettiin 16527 €. Josta alueelle jäi noin 4500 € (35670 € vuonna 2022, josta alueelle jäi noin 12500 €)

5.1 Määrärahojen ja hankevarojen käyttö 2024

Toimintamääräraha käytettiin kokonaan 10755 €. Suurimmat menoerät toimintamäärähaan olivat toiminnanjohtajan palkkio, hallituksen jäsenten kokouspalkkiot ja kilometrirahat. Koulutus ja viestintähankkeen määräraha 10000 € käytettiin kokonaisuudessaan Kalastuksen valvonnan määräraha 15000 €. Maksatusta haettiin n 11000 €:n kuluihin. Talkootyötä omarahoitus osuudesta suoritettiin n 2200 €:lla. Omistaja korvauksia maksettiin 10522,28 €

6. Jäsenyydet ja osallistumiset

Vantaanjoen kalatalousalue oli 2024 jäsenenä Uudenmaan kalatalouskeskuksessa ja Vhvsy:ssä. Puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja liittyivät Suomen kalalankasvattajien liittoon, verkostoitumisen ja tiedon hankinnan vuoksi.

Vantaanjoki neuvottelukunnassa kalatalousaluetta edusti Marja Peltomäki ja varalla oli Eero Mattila.

Uudenmaan kalatalouskeskuksen varsinainen jäsen oli Vuoristo ja varalla Jukkala.

Suomenlahden kalatalouden yhteistyöryhmän jäsen oli Antti Jukkala ja varalla Kari Stenholm.

Vesien ja merenhoidon yhteistyöryhmässä edusti aluetta toiminnanjohtaja. Samoin vesistökuunnostus verkostossa.

Osallistuttiin Valtakunnallisille kalatalousaluepäiville ja tuettiin kalastuksen valvojia osallistumaan.

Osallistuttiin johtokunnan (4 henkilöä) ja toiminnanjohtajan toimesta rannikon kalatalousaluepäiville.

Osallistuttiin näiden lisäksi toiminnanjohtajan, puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten toimesta useisiin eri sidosryhmätilaisuuksiin kauden 24 aikana mm. kalaterveyspäivät Tampereella, kuha seminaari, Jyväskylässä kalatutkimuspäivillä edusti puheenjohtaja.

7. Kalastuksen valvonta

Hankkeen toteutus ja kustannukset

Kalastuksenvalvontahankkeen kustannukset koostuivat pääasiassa palkattujen valvojien valvontatunneista ja kilometrikorvauksista. Lisäksi hankkeessa käytettiin ostopalveluina hankittua valvontaa aluevalvojilta, joilla on Y-tunnus käytettävissään. Talkootyöksi on laskettu Vantaanjoen kalatalousalueen valtuuttamien kalastuksenvalvojien tekemä valvontatyö, josta ei ole maksettu palkkaa tai laskutettu erikseen.

Kalastuksenvalvontaraportista käy selvästi ilmi sekä laskutettu että laskuttamaton valvontatyö. Talkootyöhön ei ole sisällytetty kilometrikorvauksia, vaan ainoastaan tehdyt valvontatunnit.

Hankkeen kustannuksiin sisältyi myös kalastuksenvalvonnan kehittäminen ja organisointi ostopalveluna.

Muita kustannuksia muodostui esimerkiksi valvontatyökalujen lisenssimaksuista, valvojien varusteista sekä yhteisvalvontojen aikana tarjotusta tarjoilusta. Kaikki hankkeen kustannukset ilmenevät tositteista.

Kustannuksia kertyi koko hankkeelle yhteensä 11214,3 € ja kalatalousalueelle jäi omarahoitusosuudeksi 5607,15 €, josta korvattiin talkoovalvonnalla 2288 €. Omarahoitusosuudeksi Vantaanjoen kalatalousalueelle jäi 3319,15 €.

Kehitystyö ja kokemukset

Kalastuksenvalvontaa onnistuttiin kehittämään oikeaan suuntaan. Haastava toimintaympäristö ja kasvava valvontatarve edellyttävät kuitenkin edelleen kehitystyötä. Kauden 2024 aikana havaittiin, että valvonnan

ammattimaisuuden lisääminen on välttämätöntä. Pelkkä valvojien määrän lisääminen ei johda toivottuun tulokseen – sen sijaan on panostettava laatuun ja tehokkuuteen.

Kaudelle 2025 onkin päätetty keskittää valvontavelvoite pienemmälle joukolle sitoutuneita ja kokeneita valvojia.

Valvojien määrä ja soveltuvuus

Vantaanjoen kalatalousalueella oli kaudella 2024 yhteensä 19 valtuutettua kalastuksenvalvojaa. Määrä on vähintäänkin riittävä. Aluevalvojaksi hyväksymisen edellytyksenä on kokemus osakaskunnan valvonnasta sekä aluekohtainen kokemus valvontatyöstä.

Yhteisvalvonta ja motivointi

Vuonna 2024 jatkettiin linjaa, jossa aluevalvojia pyrittiin kannustamaan aktiiviseen valvontatyöhön. Yhteisvalvontaiskuilla pyrittiin lisäämään yhteenkuuluvuuden tunnetta ja mahdollistamaan kokemusten vaihtoa valvojien kesken. Tämä oli jo toinen kausi, jolloin keskityttiin kannustamiseen ja aktivoimiseen.

Kokemukset kaudelta 2024 olivat kuitenkin pettymys vapaaehtoisten aluevalvojien osalta. Ilman sitoumuksia valvontatyön määrään ja laatuun ei kyetty vaikuttamaan riittävästi. Käytännön kokemukset vahvistavat, että valvontatyö on viety ammattimaisempaan suuntaan.

Pro-valvojien rekrytointi

Kahden vuoden aktivoimispyrkimysten jälkeen tehtiin päätös siirtyä kohti ammattimaisempaa valvontaa. Päätettiin rekrytoida neljä kokenutta valvojaa ns. pro-valvojiksi. Valintakriteereinä olivat riittävä kokemus ja sitoutuminen. Valituista kahdella on tausta sairaalavartioidinnissa, yhdellä vankilavalvonnassa ja yhdellä muussa valvontatyössä.

Pro-valvojat saavat lisäkoulutusta ja valmennusta koordinaattorin toimesta. Tarkoituksena on perustaa myös ns. nopean toiminnan ryhmä, joka reagoi nopeasti mahdollisiin valvontaongelmiin.

Pienempi ja kokenempi valvojajoukko on helpompi koordinoida ja hallita. Pitkällä aikavälillä tämän ratkaisun odotetaan olevan myös kustannustehokkain tapa saavuttaa haluttu valvonnan taso.

Valvontatyö kalatalousalueen valtuuttamien kalastuksenvalvojien toimesta

Maksuperusteista kalastuksenvalvontaa kertyi valvontatyökalun perusteella yhteensä 199,3 tuntia. Valvontatyökaluihin kirjataan vain varsinaiset valvontatyötunnit. Esimerkiksi jalkaisin tehdyt siirtymät valvontakohteiden välillä eivät kirjaudu työkaluun, vaikka ne ovat osa valvontatyötä. Tämä selittää kirjausten ja laskutettujen tuntien väliset erot.

Kahden valvojan tuntiraportointi tehtiin paperiversioina. Heille hankitaan valvontatyökalut kaudelle 2025. Kustannussyistä haluttiin ensin varmistaa valvojien soveltuvuus ennen lisenssien ja työkalujen hankintaa.

Osa valvojista ei laskuttanut kalatalousaluetta valvontatyöstä tai kilometrikorvauksista, vaikka heillä olisi ollut siihen oikeus. Laskuttamattomat valvontatunnit on kirjattu talkootyöksi. Talkootyön laskennallinen tuntihinta on 20 €/h.

Valvontatapahtumia kertyi yhteensä 428 kappaletta. Kaikki luvat ja pyydystavat olivat kunnossa 371 tapauksessa. Kaikki kunnossa -prosentiksi muodostuu noin 87 %, mikä on kohtuullinen tulos.

Yleisin rikkomus oli valtion kalastonhoitomaksun puuttuminen. Useimmiten tilanteet hoidettiin suullisella huomautuksella. Vain yhdessä tapauksessa tehtiin rikosilmoitus poliisille.

Hankinnat kalastuksen valvontaan

Kalatalousalueelle ei kaudella 2024 hankittu varsinaista kalustoa kalastuksenvalvontaan. Kustannuksia syntyi kuitenkin valvontatyökalujen lisenssimaksuista, valvojien liiveistä ja yhteisvalvonnoissa tarjotuista tarjoiluista. Lisäksi valvontatyön kehittämiseen ja infotauluihin liittyi kustannuksia.

Yhteenveto ja suositukset

Kokemusten perusteella valvonnan keskittäminen pienemmälle, ammattimaisemmalle valvojajoukolla on oikea suunta. Tämä mahdollistaa laadukkaamman ja tehokkaamman valvonnan. Pitkällä tähtäimellä odotettavissa on myös parempi kustannustehokkuus.

Kalastuksenvalvonnan tulevaisuus edellyttää valtakunnallista ammattivalvojakoulutusta ja valvonnan statuksen nostamista. Tämä loisi pohjan laadukkaalle, ammattimaiselle kalastuksenvalvonnalle koko maassa.

8. Muu toiminta

Kalatalousalueen nettisivuja päiviteltiin ja kehitettiin edelleen ja sisältöä tuotettiin sivuille. Vatata hanketta jatkettiin. Hankkeessa kontaktoidaan kalatalousalueen vedenomistajatahot ja selvitetään heidän tarpeensa ja tahtotilat kalaston, kalastuksen, virkistyskäytön ja vesien tilan suhteen. Vatata hanke johtaa tuleviin yhteishankkeisiin tai hankkeisiin toimenpiteiden osalta. Khs:n mukaisia toimia toteutettiin alueen toimesta toimesta. Haettiin kalastuskieltoja khs:n mukaisesti Vantaanjoen sivu-uomille ja puroluokan vesistöille. Toiminnanjohtaja osallistui koululaisten kalastuspäiviin kuusi kertaa, joita osakaskunnat ja muut tahot organisoivat.

Tulonhankintamalleja esitettiin hallitukselle hyväksyttäväksi useita eri malleja korjaamaan pienentyvää omistajakorvaus tilannetta. Hallitus ei hyväksynyt kyseisiä ehdotuksia, eikä tulonhankintamalleja ole saatu vielä käyttöön. Kehitys työ jatkuu ja etsitään toimintatapoja, jotka hallitus voi hyväksyä. Hyväksynnän esteenä ensisijaisesti oli riskien ja vastuiden hallinta. Käytössä hankintamalleista on ainoastaan jäsenistölle vuokrattavat hoitokalastus paunetit ja niittokaluston vuokraus. Niittotyön myynti on hyväksytty hankintamalli, mutta yhtään niittotyötä tai kaluston vuokrausta ei vielä ole suoritettu. Lisäksi alue tulee myymään kalastuksen valvontaa osakaskunnille alueen valvontakapasiteetin lisäksi. Alue osallistui Kytäjäjärvi kunnostuksen rahoitukseen 3330 € suuruisella summalla. Avustus, kuten hankekin on kolmivuotinen, joten 3330 € suuruinen avustus maksetaan myös vuosina 2025 ja 2026.

Kalastus infotaulua teetettiin ja asennettiin jokikohteisiin, yhteensä neljään kohteeseen. Vhvsy:n tekemien taulupohjien muotoa muutettiin siten, että painotalot pystyvät nyt niitä muokkaamaan osakaskuntien toivomalla tavalla. Tästä eteenpäin osakaskunnat suorittavat itse sisällön päivityksen.

Kalatalousalueen kiellot ja rajoitukset löytyvät osoitteesta www.kalastusrajoitus.fi.

Moottoriajoneuvojen käyttörajoitukset Vantaanjoen kalatalousalueella löytyvät osoitteesta <https://vayla.fi/vaylista/vesivaylat/rajoitusalueet>.

9. Vatata hanke

Vatata hanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja tuloksia on syntynyt monella eri osa-alueella. Hanke on kesken ja rahoituksesta ja työtunneista on käytetty noin puolet kauden 2024 aikana. Hanke jatkuu vielä vuoden 2025. Hankkeesta tehtiin väliraportti joulukuussa 24. Väliraportin mukaisesti isoimmat haasteet löytyvät osakaskuntatoiminnan hiipumisen osalta ja taloudellisten resurssien puutteesta. Väliraportti on luettavissa alueen

www sivuilla. Vatata hankkeessa on tavattu ja haastateltu vähintään yhden kerran jo noin 35 osakaskuntaa. Työ on osittain tapaamisten osalta kesken. Osan osakaskuntien kanssa on jo hankkeen aikana edetty uusiin hankehakuihin ja toteutuksiin.

10. Kalaleader tilanne

Haettua Akke rahoitusta ei myönnetty. Akke rahoituksen oli tarkoitus kattaa kulut selvittää alueen liittymistä valmiisiin alueisiin tai oman alueen perustamista Kalaleaderin osalta. Kalaleaderin osalta ei ole muutamia neuvonpitoja lukuun ottamatta tehty toimenpiteitä. Leader rahoituskausi päättyy 2027 ja seuraavaan on vielä mahdollista osallistua, jos niin päätetään.

11. Kala istutukset alueella.

Vesialueen istutusmäärät lajeittain 2024 - 2025

Tulosta PDF

Vesistö: , Kalatalousalue: Vantaanjoen kalatalousalue , Lähettäjä: Kaikki

Laji	Kanta	Vesistö	Ikä	Istutusvuosi	Kpl
Kuha	Längelmävesi (muu kanta)	Velskolan Pitkäjärvi	1k	2024	3333
Kuha	Längelmävesi (muu kanta)	Valkjärvi	1k	2024	6060
Planktonsiika	Rautalammin reitti	Vaaksinjärvi	2k	2024	432
Planktonsiika	Rautalammin reitti	Saarijärvi	2k	2024	697
Planktonsiika	Rautalammin reitti	Usminjärvi	2k	2024	225
Kirjolohi	Ei tietoa	Kaitalampi	2k	2024	100
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	150
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	101
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	286
Kirjolohi	Ei tietoa	Arolamminkoski	2v	2024	247
Kirjolohi	Ei tietoa	Kervo ä	2v	2024	395
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	1020
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	532
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	1384
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	247
Kirjolohi	Ei tietoa	Kaitalampi	2v	2024	388
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	57
Kirjolohi	Ei tietoa	Keravanjoki	2v	2024	55
Kirjolohi	Ei tietoa	Vantaa	2v	2024	882
Kirjolohi	Ei tietoa	Keravanjoki	2v	2024	100
Kirjolohi	Ei tietoa		2v	2024	382

11. Alueen talous

Alueen talous jatkoi samoilla linjoilla ja tappiota tehtiin taas noin 20 000 €. Vastattavaa alueella edelleen on noin 149000 €, kun vuosi sitten sitä oli noin 168000 €. Alueen menot pienenivät hiukan viime vuodesta, tulot pienenivät noin 6500 €:lla, johtuen omistajakorvausten pienentymisestä.

Toiminnanjohtaja toi hallitukselle taloudelliset realiteetit ja vaihtoehdot esille toiminnan jatkumisen osalta. Todettiin vaihtoehdon, jossa toiminta jatkuu muunakin kuin pakollisen hallinnon harjoittamisena muodostavan kustannuksia, joihin ei ole olemassa rahoitusta. Todettiin että mikäli toiminnan halutaan jatkuvan aktiivisena ja vaikuttavana, tarvitaan tulonhankinta tapoja. Todettiin myös aktiivisen toiminnan alasajamisen olevan vaihtoehto. Eli mikäli toimintaa harjoitetaan nykyisten vuotuisten toiminta rahojen puitteissa, on toiminta ainoastaan hallinnon pyörittämistä ja omistajakorvausten maksamista. Kaikista hankkeista pitää luopua ja myös muusta toiminnasta mikä aiheuttaa kustannuksia.

Nykyisellä kulurakenteella alue voi ilman tulonhankintaa jatkaa muutaman vuoden, jonka jälkeen varat loppuvat ja toiminta on pakko ajaa alas.